

پرسی ماس شیزمی . . -1- . . نووسین: ابراهیم موحّم د (ئب اهام لقا یی)

پرسی ماس شیزمی بـشـك لـ تاكـكان لـ باشووری كوردستان بـ پـسـی
پـیـوـنـدیـی سـزاداریـیـكانی وـكـ (خـشـویستی و هاوسـرگیری و
جـرـكانی تر) .

نووسین: ابراهیم موحّم د (ئب اهام لقا یی) .

بـشی یـكـم:

خـزان وـكـ پرسـکی وـوـكـشی نـو بـشـکی خـزانـكانی كوردی، ئـوـی كـ
دـردـكـوـت جـوـهـری بـشـك لـ خـزانـكان نیین، لـ ئاستـكـدا ئـوـی
مرـفـیش پـشـكـشی دـكـات، جـوـهـری مرـفـكان نیین، هـمـیشـ نیهـنیـکی
قـوـتر هـیـكـ ئـوـدیـوی سنووری نااگایش تـدـپـنـت بـ ئـو
پرسـانی كـ دـرناكـون بـام ئـكـ دـت دـنگی ئاگایی هـرچـن نـم
بـت هـر دـبیستـت!

هـمـیشـ لـ زمانـدا شـكـ دـچـسـپـت كـناخـرتـ نـو زمان، كاتـكـ كـ تـ
وـكـ مرـفـكـ مامـتـ گـگـدا ناكرـت لـ نـو خـزان و كـمـمـگا، ئـمـ
لـتـدا دـچـسـپـت، لـ ئاستـکی تردا مرـفـ لـ پـیـوـنـدیـی
كـمـمـایـتیـكانـدا بـشـوـیـکی گشتی بـدوای ئارـزو و خـیا و
پـداویستـ چـپـنـراوـكانی خـیدا دـگـگـت بـئـوـی لـكـسـکی تردا
بـیـدـزـتـو و قـرـبـووی ئـو دـخـ بـكاتـو كـ دـستی
نـكـوتـو (جـرـكـ لـ میكانیزم بـرگریـی دـروونیـیـكان) .

خـشـویستی ویستی دـرستـبـرکردنی ئارـزو و خـیاـكانی یـكـتر
لـ پـیـوـندی لـ نـوان مرـفـكانـدا، چـشـنی پـیـوـندی خـشـویستی لـ نـو
بازنـ كـمـمـایـتیـكانـدا چـشـنـکی بایـلـژی دـروونی كـمـمـایـتی
مـعـریفی پـویستیـی و خـشـویستی دـتـوانـت زامنـی زـرـكـ
لـ ئازارـكانی مرـفـ بـكات .

كاتـكـ بـاـنـدیـكـ لـ نـو قـفـزدا لـدايكـ دـبـت و گـورـدـبـت، ئـم
بـاـنـدی پـیـوایـی ژیان بریتیـی لـو چوارچـوـی كـ لـ نـو
قـفـزـكـدا یـی، بـیـی گـر ئازادیشی بـكـیت هـردـگـرـتـو بـ نـو
قـفـزـكـی لـ كاتـكـدا خودی ژیان لـدـرـووی قـفـزـكـدا یـی. هـرلـبـر
ئـم دـخـیـی كـشـی ستـمـكار، ستـمـكارـکی ترنیـی بـكـو نـوونی

کەیلەیی.

لەر دا ئم پرسە دتە بەرباس، کە بەچی بەشەکی بەرچاوی ئافرەتان و پیاوان لەباشووری کوردستان هەن کە هەمیشە کەسەکیان دەوێ ئازاریان بدات؟

پرسی ئافرەت پرسەکی مەژووێ، پرسەک نییە کە لەزەمەنەکی دیاریکراودا بوو سەتە، لەزەرینی جەگایەکانی دنیا، بەشەوێکی گشتی مەرڤەکان کەسەکیان دەوێ کە ئێویش ئوی بوێتن، و کەسەک تەدەکەن و کە ئێویش نایەوێت، بەمەم لەباشووری کوردستان هاوکەشەکە پەچەوانە دەبەت و بەجەرکە کە بەشەکی بەرچاوی ئافرەتەکان و پیاوان کەسەکیان دەوێ کە ئێو نایەوێ، کەسەکیش تەدەکەن و کە بەستەیی دەوێتن.

ئم پرسە خە- ئازاردانە، زەر بەقووی پەییوێندی بە مەژینی تاک و فەتاری خەزان بەرامبەر بەتاک بەتایبەت لەنەو خەزان و کەمەگایەدا هەیی، زەرکات مەرڤە ناچارە چی پەشکەشکەت هەمان بابەت بەخەشەت و، کە تە مەناکەت پەدەکەیت لەزەبر و زەنگ و ناسەری، چەن ئێو مەناکە لەداها تودا دەتوانە خە-خەشیستی بەخەیی هەبە و لەهەمان کاتیشدا بێخەشەت بە دەورووبەری؟ چەن دەتوانە لەووی هەست و سەز و هەچوونەکان و دەرووندروست و گونجاو بەت؟. بەو مانایەش نا کە هەرکەسەک مەژینی مەناکەکی بەم جەرڤەبوو ئیدی نەتوانە لەداها تودا بەت بە تاکەکی تەندروست و گونجاو. ئم پرسە دەگوازیوە بە دەخەکی داینامیکی تر. تەنانەت لەسەر ووی ستەمکار و ستەمکارەکی تریوونی هەیی، کە لەدەخی یەکەمدا وەناکە بەو جەرڤەیی کە ئمە (مەناکەکان) قوربانی دەستی ستەمکارین (خەزان) لەکاتێکدا خۆدی ئم خەزانەش بەهەی پانتایی سیستەمەکی نالەژیکدا کە مەفەکانت بەخەون دەبینە، دووبارە قوربانییە.

کەمەگایەکی کە نەتوانە تاک بەرەم بەهەنیت، کەمەگایەکی هەمیشە پەلەقاژەیی تە لەنەوان دوینی و ئمەدا، کەمەگایەکی کە بەشەکی بەرچاوی تاکەکانی ناتوان لە دەرووی سنوری خە و عەشرەت و گوند و شار و ئایین و لەهەجە و شەوێزار بێرکەن و. لەهەمان کاتدا بوونی پانتاییەکی زەرەراوان لە وردە کلتووری فرەچەشنی جەقبەستوو (دەگماتیزم) کە لەنەو دەکان و تاکو ئەستاش ئم پرسەنە بوونیان هەیی و دەخی گونجانی ناسایی زەر قووە بەرەم دەهەنن، بەنموونە دەتوانم بە ئەمانەت و ئم قەسەیی بکەم کە: بەدرەزایی پەنجا سەیش دەبە بەشەکی بەرچاوی تاکەکان هاوسەرگیری دەکەن بەمەستی زەگاریوون لەچواردیوار، بەمەم پرسیارکە ئێوێ ئایا چ

گرنتیك هه یه دەر و ئه و بههشت بهت كه تاكهكه و نهی دهكات و
نه بهت به هشت دیوار؟

له بهشكانی تر دا تهزه به قوتتر گوزارشت له م پرسه دهكهین و گه
چار سه رییهكان دهخهین بهرباسه.